

عنوان مقاله:

ارزیابی روایات اسرائیلی ابن عباس (م ۶۸ق) و انگاره اثربخیزی وی از تعلیم یهود

محل انتشار:

دوفصلنامه حدیث پژوهی، دوره 16، شماره 1 (سال: 1403)

تعداد صفحات اصل مقاله: 28

نویسندگان:

محمدتقی دباری بیدگلی - استادتمام، گروه معارف، دانشگاه قم، قم، ایران

نسرین جعفری - دانشجوی دکتری تخصصی علوم قرآن و حدیث، گروه معارف، دانشگاه قم، قم، ایران (نویسنده مسئول)

خلاصه مقاله:

عبدالله بن عباس (م ۶۸ق) از مفسران برجسته قرآن که میراث حدیثی و تفسیری او سهم بزرگی در تکوین علوم مختلف اسلامی از جمله تفسیر داشته مورد توثیق رجال شناسان فریقین قرار گرفته است؛ اما برخی از عالمان مسلمان و خاورشناسان با استناد رجوع ابن عباس به علمای یهود برای درک برخی مفاهیم و حتی واژگان قرآنی، او را متهم به نشر اسرائیلیات کرده و در وثاقت او ایجاد تردید نموده اند. در مقاله پیش رو، با به کارگیری روش تحلیل اسنادی و محتوایی در استناد به منابع و تحلیل و نقد، صحت یا سقم این ادعا بررسی شده و این نتیجه به دست آمده که نه تنها دلایل و مستندات آنان ناتمام بوده است، بلکه با مطالعه سیره عملی ابن عباس روشن می گردد که او خود از سردمداران مبارزه با اسرائیلیات پراکنان بوده و مردم را از رجوع به آنان بازداشته و با اقامه براهین و ادله، دروغ گویی افرادی چون کعب الاحبار را برملا کرده است و حتی اگر بتوان پذیرفت که ابن عباس به علمای یهود رجوع داشته، در مسائل کم اهمیتی چون عدد اصحاب کهف و ... بوده که در وثاقت و اهمیت جایگاه ابن عباس خللی ایجاد نکرده است.

کلمات کلیدی:

ابن عباس، روایات تفسیری، علمای یهود، اسرائیلیات، خاورشناسان

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/2055741>

